

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežurnost plačila se ne sprejema in rokopol se ne vrača.
Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Gotlib. Letnik kopenskega lista „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zbirke: omejenih parov v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave št. 11-07.
Naročnine: za eno leto 1200, za pol leta 600, za tri mesece 300, za en mesec 100, za en teden 30, za en dan 10. (Plačila se sprejemajo v gotovini ali po pošti.)

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglaševanje se računa na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglaševanje v običajnih vrstah mm po 10 v. Osmernice, zahvale, poslanice, oglaševanje denarnih zavodov mm po 20 v. Oglaševanje v tekstih do pet vrst K 5.— vsaka nadaljnja vrsta K 2.—
Mail oglaševanje po 4 vinarje beseda, najmanj po 40 vinarjev.
Oglaševanje sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo v uradni list. Plačila se izključno le v gotovini. — Plačila in teži se v Trstu.
Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštneupravični račun št. 641.632.

Artiljerijski boji v Galiciji. Na Ogrskem ni več sovražnika

Naši zavzeli Jablonski prehod. - V Bukovini prodor do Velikega Sereta. - Hudi boji v Belgiji. - Nemška ofenziva pri Lillu. 2000 Angležev ujetih. - Japonska zasedla Maršalske, Marijanske in Karolinske otoke.

Sporočilo našega glavnega stana.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglasi: 21. oktobra, opoldne.

V težkih, trdovratnih naskokih na ojačane pozicije sovražnikove od Felsztyna do ceste vzhodno od Medyke dobivamo zopet tal na več mestih, dočim niso mogli ruski protinapadi nikjer prodreti.

Prošlo noč so naše čete z naskokom vzele kapelno višino severno od Myslnica. Južno od Magiere se jim je že večerj posrečilo napredovanje od zavzetih vasi proti višini.

Na južnem krilu se vrši boj večinoma z artiljerijo. Zaradi obsežne uporabe modernih poljskih urdb zavzema bitka večinoma značaj trdnjavske vojne.

V Karpatih smo večerj zavzeli Jablonski prehod, zadnjega, ki je bil še zaseden po ruskem oddelku. Na ogrskih tleh torej ni nobenega sovražnika več.

Naše prodiranje v Bukovini je doseglo Veliki Seret.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Hoefel, generalni major.

Sporočilo nemškega glavnega stana

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 21. oktobra, dopoldne.

Ob vsakem prekoku se nahajajo naše čete še v hudem boju. Sovražnika podpira njegova artiljerija z morja severozapadno od Nieuporta. Naša artiljerija je pri tem onesposobila za boj angleško torpedovko.

Boj zapadno od Lille se nadaljuje. Naše čete so tudi tam prešle v ofenzivo in so na več mestih vrgle sovražnika. Ujetih je bilo okrog 2000 Angležev in zaplenjenih več strojnih pušk.

Na vzhodnem bojišču ni bilo odločitve.

Angleške transportne ladje za portugalsko vojaštvo.

BEROLIN 21. (Kor.) Listi poročajo iz Zeneve: Kakor poročajo francoski listi, je pred Gibraltarjem pripravljenih šestnajst transportnih ladij, da odplujejo na Portugalsko, da vkrcajo tamošnje čete.

Potopjen angleški parnik.

KRISTIANIJA, 21. (Kor.) Iz Stavanger poročajo: Neki nemški podmorski čoln je 12 morskih milj od norveške obali potopil angleški parnik »Oltre«, last Salvesen-Leith linije. Moštvo se je rešilo.

Padca Antwerpna niso krivi Angleži.

LONDON, 21. (Kor.) Vojaški sodrudi lista »Times« misli, da je bilo mogoče pomanjkanje vojakov v Antwerpnu nadomestiti in da ni napake pripisovati na rovaš Angležem, temveč onemu iznenadenju, ki se v vodstvu armad troporazuma dogajajo česse. Ako bi bilo 40 do 50 tisoč zaveznikov v stanu, napasti Nemce morda na črti Gent-Mecheln, bi bili lahko dosegli velik uspeh. Ako se je ekspedicija odobravala, je Churchill očito ravnal popolnoma sporazumno s svojimi kolegi, ti zadnji pa sporazumno z zavezniki. Pripravljeni smo bili, pravi nadalje sodrudi, da se udeležimo operacije. Razpolagali smo z zadostnimi četami. Ako drugi niso mogli pomagati v zadnjem trenutku, je bilo gotovo dovolj tehtnih razlogov za to. Ne da se združiti z višjimi interesi, da bi zavezniki zahtevali eden od drugega račun. Ako se bo zahtevalo od Kitchenerja ali Churchilla v zbornici, ali sploh kje, da razkrijejo »fiasko« Antwerpna, lahko zamolčita z vso pravico vsako nadaljno razkritje.

Belgijska kraljevska dvojica pri svoji vojski.

ROTTERDAM, 21. (Kor.) List »Nieuw Rotterdamscher Courant« poroča iz Havra z dne 19. t. m., da se angleška kraljevska dvojica in ministrski predsednik nahajajo v bližini belgijske vojske.

Belgijski kardinal Mercier ni zbežal.

AMSTERDAM 21. (Kor.) List »Tyd« priobčuje pogovor s kardinalom Mercierjem, v katerem je ta izrekel svojo srčno željo, da bi se povrnil ubežniki, ker ni nobene nevarnosti. Istočasno demantira kardinal vesti, da bi bil zbežal tudi on sam.

Belgijski ubežniki se vračajo domov.

AMSTERDAM, 21. (Kor.) List »Telegraaf« javlja iz Bergena ob Zoom z dne 20. t. m., da se Belgijski vračajo trumoma domov. Večarja da je odpotovalo do 8000 ubežnikov. Z današnjimi prvimi štirimi vlaki se jih je odpeljalo zopet približno 8000.

Pogrom na Nemce v Londonu.

LONDON, 20. (Kor.) List »Daily Chronicle« poroča o pogromu londonske policije druhali na Nemce sledeče: Izvor na-

pada ni znan, načrt napada pa je dozdeven radi tega, ker je druhal zapričela akcijo istočasno v Southwarku, Camberwellu in Deptfordu. Poročila pravijo, da se je druhal vznemirila vsled tega, ker je videla ranjene vojake, ki so, gredoč mimo neke nemške prodajalne, kričali: »Ali smo se borili za to?« Neko drugo poročilo trdi, da so velike mase belgijskih ubežnikov vplivale na maso, da je naskočila Nemce. Na vsak način je bil napad na ulici »High« v Deptfordu organiziran. V soboto zvečer ob 10. uri je kar deževalo kamnenje in opeka na izložna okna mesarja Piesterja. Množica je naskočila prodajalno in razmetala meso po tleh, ga teptala z nogami, demolirala pohištvo v stanovanju mesarja i. t. d. Množica, ki je medtem narasla na več tisoč oseb, je korakala potem po Highstreet gori ter spuščala svojo jezo nad vse nemške prodajalne, ponajveč mesnice in pekarnice, razbijala povsod okna, pokončala živila in pometala pohištvo na ulico.

Preko 200 stražnikov ni moglo zaustaviti množice in šele ko je prišlo na pomoč 350 vojakov, je nastal zopet mir. Pogrom je trajal tri ure. Jednaki izgredi so bili v Southwarku in Camberwellu. Veliko je bilo aretiranih.

LONDON, 21. (Kor.) »Daily News« piše v nekem članku, naslovljenem »Pogrom-macher«: Škoda, ki jo tvorijo žrtve nesrečnih izgrezov, je sicer velika, ali vendar malenkostna v primeri s škodo, ki jo trpi čast in dobro ime Angleške v inozemstvu. Ni dvomiti o tem, na koga pade krivda: ne naši narodnostni prizadeleci sramote. Gotovo ne na nezavedno množico, temveč na ono časopisje, ki se je trudilo vedno, da vzbudi surove strasti. Ne vemo, koliko časa bo državno tajništvo ministristva za notranje stvari trpelo še sistem brutalnega ščuvanja ljudske mase.

Begunci morajo zapustiti Dover.

LONDON, 21. (Kor.) Ukaz, da morajo vsi inozemski begunci zapustiti tekoni enega tedna mesto Dover, ima svoj povod, kakor se misli, v domnevi, da so z velikim številom beguncev prišli v Dover tudi vohuni.

Na Angleškem se vsprejemajo od slej naprej samo brzojavke »in claris«.

KOPENHAGEN 20. (Kor.) Kakor poročajo časopisi, je naredba angleške vlade, vsled katere se odslej smejo vsprejemati samo brzojavke »in claris« vzbudila v angleških trgovskih krogih veliko nejevoljo. Ker dalje nista več dopuščena »Codex« in prometno pismene kratice, so nastale za brzojavni promet trgovcev velike zapreke. Ker stane ena beseda v Avstralijo tri šilinge, bodo vsled tega imela posamezna brodarstva mesečno 12 do 15 tisoč danskih kron več stroškov.

Angleški veleindustrijski prosijo vlado, da naj dvigne prepoved izvoza volne.

AMSTERDAM, 21. (Kor.) List »Händelsblad« javlja iz Tilburyja: Ako se izvede angleška prepoved glede izvoza volne, bodejo tukajšnje tovarne za volneno suknjo vsled pomanjkanja surovin morale ustaviti svoj obrat. Veleindustrijski so vložili na angleško vlado prošnjo, da naj prepoved dvigne pod pogojem, da se ne bo v inozemstvu, posebno ne na Nemško ničesar izvažalo.

Za Francosko potrebni kemični in farmacevtični izdelki naj se izdelujejo doma.

PARIZ, 21. (Kor.) Vlada je izdala naredbo, vsled katere se za čas vojne ustanovi urad za kemične in farmacevtične izdelke. Ta urad je podrejen trgovinskemu ministristvu. Ta urad naj omogočuje tudi na Francoskem samem take izdelke, ki so bili dosedaj monopol tujih držav.

Splav oklopjače »Flanderna«.

BREST 21. (Kor.) Oklopjača »Flanderna« s 25 tisoč ton vsebine so spustili včeraj v morje.

Japonska zasedla Maršalske, Marijanske in Karolinske otoke.

LONDON 21. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Tokia 20. t. m.: Japonsko mornariško ministristvo naznanja, da so bili Maršalski, Marijanski in Karolinski otoki zasedeni iz vojaških vzrokov.

Italijanska socialna demokracija za nevtralnost Italije.

RIM, 21. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča iz Bologne z včerajšnjim dnem: Vodstvo zedinjene socialistične stranke je imelo sejo, da se posvetuje o sedanjem mednarodnem položaju. Ravnatelj lista »Avanti«, Mussolini, je predlagal dnevni red, v katerem se izjavlja, da je dosedaj po stranki odobravani sklep absolutne nevtralnosti z ozirom na mednarodni položaj, ki se vedno bolj zapleta in skriva v

sebi neznane nevarnosti, preveč vezoč in preveč dogmatičen, zaradi česar si mora stranka pridržati, da bo določevala svoje bodoče stališče po dogodkih in je uredila oziroma se na možnost vojne.

Za Mussolinijev dnevni red ni glasoval noben član stranke, pač pa je bil sprejet dnevni red, ki vzdržuje prejšnje sklepe ter v proglasu, naslovljenem na delavstvo, ponovno izraža svojo odpranost proti vojni in objavlja sklep, da se tudi nadalje vzdržuje izjavljena nevtralnost.

Mussolini je podal nato svojo demisijo kot ravnatelj »Avanti«.

Vstakšno gibanje v Makedoniji.

SOLUN, 20. (Kor.) Ko je pred kratkim oddelek Epirotov zasedel Berat, so pobegnili mohamedanci iz Podgradca in Starove v Elbasan, nakar je srbsko vojaštvo iz Ohride mimogrede vdrl v omenjene kraje in oplenilo mohamedanske hiše. Mnogostevilne bolgarske vstaške čete so vdrl v srbsko-bolgarsko ozemlje, pa se skrbno ogibajo grške meje.

Grki beže iz Turčije.

ATENE 21. (Kor.) »Agence d'Athènes« javlja: Ker je danes zopet dospelo v Pirej 1500 beguncev iz Turčije, kjer se vključ ponovnim obljubam Turčije vrše še dalje preganjanja Grkov, je javno mnenje vočilec velike bede zelo razburjeno. Poleg tega jla stane vzdrževanje beguncev grško vlado sedaj na mesec dva milijona drahem, svoto, ki težko obremenjuje grški proračun.

Francoski list »Stamboul« od turške vojaške oblasti za nedoločen čas ustavljen.

CARIGRAD 20. (Kor.) Francoski list »Stamboul«, ki velja kot organ francoskega poslanstva in ki zelo rogovili proti Avstro-Ogrski in Nemčiji in se zavzema za troporazum, je vojaška oblast ustavila za nedoločen čas. Poročilo vojaške oblasti utemeljuje ta svoj korak s tem, da je imenovani list prinašal članke, vsled katerih so bili verski čuti islamitov žaljeni in pa s tem, da je list postopal proti neki naredbi vojaške oblasti, vsled katere list, ki zastopa interese ene vojskujočih se strank, ne sme delati ironičnih opazk glede armade druge skupine.

Položaj v Indiji.

CARIGRAD 20. (Kor.) Semkaj došli indijski in perzijski časopisi priobčujejo sledeče vesti, ki so značilne za položaj v Indiji. Vsem carigradskim turškim časopisom je bil odvzet poštni debet v vsej angleški Indiji. Angleške oblasti postopajo kar najstrožje proti mohamedanskim in domačim listom. Nasprotno pa ustanavljajo v večjih indijskih mestih propagandistične liste. Tak list je v Lahore izhajajoči »Azadi Lahore«. V Bombayu in Kalkutti trgovina popolnoma miruje. Več velikih tvrdk je ustavilo plačila. Angleške oblasti so baje izgnale avstro-ogrške podanike.

Ministrska konferenca.

DUNAJ 21. (Kor.) V ministrskem predsedništvu se je 20. t. m. vršila pod predsedstvom ministrskega predsednika konferenca, ki se je bavila z vprašanjem podpore gališkemu prebivalstvu, ki je težko zadeto po vojni dogodkih. Konferenca je sklenila takojšnjo pomožno akcijo, katere prvi namen je, da se poskrbi za potrebno aprovizacijo v bedi se nahajajočih krajev. Da se izvedba te akcije po možnosti olajša in pospeši, se je sestavil poseben odbor iz zastopnikov udeleženi ministrstev.

Brzojavna zahvala cesarja Viljema budimpeštanskemu županu dr. Barczyju.

BUDIMPEŠTA, 21. (Kor.) Cesar Viljem je na budimpeštanskega župana dr. Barczyja glede na dejstvo, da so neko ulico in neki trg v Budimpešti prekrstili na ime »Cesarja Viljema ulica« in »Berlinski trg« pustil nasloviti naslednjo brzojavko: Nj. Veličanstvo cesar in kralj je z velikim zadovoljenjem vzel na znanje dejstvo, da je ogrsko glavno in prestolno mesto dalo ime neki ulici po imenu Nj. Veličanstva, odnosno po imenu nemškega glavnega in prestolnega mesta Nj. Veličanstvo se za ta dokaz zvezno-prijateljskega mišljenja najtopleje zahvaljuje.

Na Najvišje povelje: pl. Trentler.

Socialni demokrate pri ministrskem predsedniku.

DUNAJ 21. (Kor.) Po nalogu kluba socialnodemokratskih državnih poslancev so danes poslanci Adler, Seitz, Renner, Seliger in Pittoni predložili ministrskemu predsedniku grofu Stürgku razne želje, posebno zaradi določitve najvišjih cen za krušne sadeže, zaradi takojšnje oddaje državnih del v svrhu ublažitve

brezposelnosti, uvedbe podpor brezposelnim ter razširjenja oskrbe pripadnikov mobilizirancev na one, ki so za daljši čas poklicani v vojno dajtevno službo izven svojega bivališča ali obratišča. Ministrski predsednik je izjavil, da so se že o več ukrepih o zadevi živilske politike in prekrbitve dela ne samo vršila posvetovanja, temveč se dotični ukrepi že uvajajo. Posebno se je odredila daleč preko mere, ki jo določa proračun, naročitev vznoobratnih sredstev in pa izvršitev stavb, posebno tudi v provinci. O ukrepih, ki segajo dalje, pa se ministrski predsednik ne more izraziti odločno, hoče jih pa resno proučiti in pretehtati.

Sin šefa generalnega štaba nadporočnik Ervin bar. Konrad pl. Hötendorf, ranjen.

DUNAJ 21. (Kor.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Nadporočnik pri dragonskem polku št. 15, pridelen generalnemu štabu, Ervin baron pl. Hötendorf, je bil dne 20. t. m. zjutraj v boju pri Przemysslu po šrapnelu ranjen v stegno. Rana ni nevarna.

Princ Wolrad zu Waldeck Brimont padel na bojišču.

AROLSEN, 21. (Kor.) Princ Wolrad zu Waldeck Brimont je umrl dne 17. t. m. kot vodja patrolne junaške smrti pri Maslyju na severnem Francoskem.

Bojniški vlaki državnih železnic.

DUNAJ 21. (Kor.) Ker je zima nastopila v severni Galiciji že v prvi polovici minulega meseca, se je železniško ministristvo odločilo, da priredi 12 bolniških vlakov, vsakega s 24 vagoni, ki naj bi se ogrevali pri hudem mrazu po paru lokomotive in pa v sredi vlaka postavljenega voza, v katerem se kurl. Vagone je železniško ministristvo v svrhu prevažanja ranjenecv potrebno uredilo in jih opremilo z nosilnicami in drugo potrebiščino. Vsak tak vlak bo stal približno 12 tisoč kron.

Vlaki so bili oddani dne 18. septembra vojni upravi na razpolago ter odpeljani na določena jim mesta, potem ko se jim je pridelo od strani »Rdečega križa« potrebno sanitetno in postrežno osobje, potrebni material za oskrbo in drugo.

Kulturna zveza nemških učenjakov in umetnikov.

BEROLIN 21. (Kor.) Veliko število najodličnejših zastopnikov vede in umetnosti je ustanovilo kulturno zvezo nemških učenjakov in umetnikov, da s trajno zvezo s poklicanimi tovariši in prijatelji v zveznem in nevtralnem inozemstvu nastopijo proti lažem in hujskanjem sovražnikov.

Predujmi na menice, plačljive v tuzemstvu.

DUNAJ, 21. (Kor.) Generalni svet avstro-ogrške banke je sklenil, da upelje predujme na menice, ki so plačljive v tuzemstvu v meri, ki velja za bančno poslovanje na podlagi statutarčnih določil in sicer pri glavnih zavodih in filijalkah. V to bančno operacijo se sprejemajo menice, ki teko tri mesece in ki zapadejo najkasneje v šestih mesecih. Predujmi se dovoljujejo samo za tri mesece in samo v zneskih, ki so deljivi skoz sto. Obresti znašajo eno do sto na vsakokratni ekskomptni postavki banke.

Panamski preliv odprt.

LONDON 20. (Kor.) Lloyd poroča, da se je zemlja, ki se je zrušila v panamski preliv v toliko odstranila, da je prevoz mogoč.

Koleru.

DUNAJ 21. (Kor.) Zdravstveni oddelek ministristva za notranje stvari poroča: 21. t. m. je bil po en slučaj azijske kolere bakteriološki ugotovljen v Hohenemen na Predarskem, Jožefovem na Češkem, v Cernovicu in Neugasse na Moravskem ter trije slučaji v Hudolinu. Slučaji v Hohenemen, Jožefovem, Cernovicu in Hudolinu zadevajo osebe, ki so prišle s severnega bojišča.

Razprava proti atentatorjem Principu in sodrugom.

SARAJEVO 20. (Kor.) Priča Stojanović, državni uradnik iz Belgrada izpove, da je o atentatu vedel in nameraval o tem obvestiti dvor v Sofiji. Vrnil se je v Belgrad, da bi nabral dokazov. Bil je član komitešev in je služil pod majorjem Tankosičem. En mesec pred atentatom ga je vprašal Milan Pribičević, ako bi bil pripravljen izvršiti v Bosni neko naročilo. Slišal je v Belgradu, da je odpotoval Pribičević v Bosno, da bi tam vse pripravil za vojno. Bosna je bila preplavljena s srbskim orožjem. Ciganović je po atentatu zbežal. Ker so morali komiteši po vojni svoje orožje oddati, je samo srbska

vlada lahko preskrbela atentatorje z orožjem.

Obtoženci pravijo, da je Stojanović avstrijski ogleduh.

Tekom diskusije med obtoženci se je pokazalo, da so v Belgradu vedele razven obtožencev še tri druge osebe za atentat, med temi neki intimni prijatelj Tankosića.

Prečitelo se je letno poročilo sokolskega društva »Dušan silni«, iz katerega so se povzela zelo zanimiva razkritja o sokolstvu v Bosni. Učlanjenih je pri »Dušan silnem« v Bosni in Hercegovini 40 društev s 30.000 društveniki. Sokolstvo zasleduje cilj ujedinitja vseh Slovanov. Glavni funkcijonari krugajevskega sokolskega društva so srbski aktivni člani.

Obtoženec Čabrinović taji vsako zvezo z društvom »Narodna obrana«, vendar pravi, da ve, da je delovanje tega društva povzročilo sedanjno vojno.

Izpovedanja priče Grče, ki je veliko občeval v srbskih krogih, so spravila na dan več narodnostnih prizadevanj, ki zasledujejo ta smoter, da bi se južne slovanske dežele odcepile od avstro-ogrške monarhije.

Druga priča je izvedela od predsednika jugoslovanskega ferialnega društva na Sušaku, da dijaki v onih jugoslovanskih društvih povsod delajo propagando in na ta način pripravljajo tla za vojno proti Avstro-Ogrski v korist Srbije. Ta organizacija ima v Belgradu višje pokrovitelje in tudi v Ljubljani svoje središče.

Iz protokolarne izpovedanja priče Milanića, ki je med tem časom umrl, sledi, da je priča videl v svojem stanovanju v Belgradu vedno več politikujočih mladih ljudi, ki so si ob onem času, ko so listi prinesli vesti, da pride prestolonaslednik v Bosno, večkrat kazali in ogledovali njegovo fotografično sliko. Milanić je na to menjal svoje stanovanje; v tem stanovanju se je vsak dan shajalo več mladih ljudi. Prišel je tudi neki starejši mož k njim, navidezno vojak. Neki njegov sestanovalec mu je pripovedoval, da je ta mož šef srbskih detektivov, ki vežba te mlade ljudi. Milanić je začel dvomiti in je hotel naznaniti svoja opazovanja avstrijskemu generalnemu konzulu, a na potu k temu zadnjemu so ga zadržali srbski orožniki. Nato so ga zaprli in vlekli potem iz ječe do ječe. Nekoč je bil tudi v nevarnosti, da ga neki kaznenec, ki je bil očito podkupljen, ubije. Nazadnje je ga pripeljali iz zapore zopet na policijski komisariat, kjer mu je policijski prefekt triumfalno pokazal izrezek nekega časopisa ter mu rekel: Hotel si to preprečiti, ali mi smo brihtnejši od tebe! Sedaj pride Avstro-Ogrska na vrsto. Zdržiti jo hočemo! Pričo so potem iztirali iz Belgrada v Zemun ter mu rekli, da naj sedaj Berchtold rekvirira svoje reči.

Po predloženih fotografičnih slikah je priča poznal Grabeža.

Obtoženec Princip pravi, da je priča Milanić ogleduh.

Več drugih prič izpove, da so bili v službi »Narodne Obrane« kot komitaši in da so se tam urili v metanju bomb in v rabljenju orožja.

Prečitelo se je potem nekaj odstavkov knjige o »Narodni obrani«, iz katerih sledi, da se je to društvo zasnovo za časa anejske krize in da mu je bila naloga, dvigniti nacionalno idejo in na nabiranje komitešev. Odbori so se ustanovljali v Srbiji in v inozemstvu. Društvo si je stavilo nalogo, povsod propagirati idejo, da avstro-ogrška monarhija sovraži Srbijo in pridobivati za to idejo čimveč v inozemstvu.

Prečitati so se nato odlomki takozvane »črne knjige« o avstro-ogrski armadi. Iz teh sledi: Bosna in Hercegovina sta bili vedno srbski deželi. Od okupacije sem se srbski narod muči na vse mogoče načine. Ker Evropa ni hotela pomagati Srbiji, je sklenil srbski narod, da se sam oprosti avstro-ogrškega jarma. Treba je, da vsi Srbi spoznajo odnose v avstro-ogrski armadi. Ker so vsi Slovani nezadovoljni, bi se dali avstro-ogrski slovaški vojski lahko zapeljati k izdajstvu. V neki belgrajski brošuri iz leta 1912. se proučuje o združenju Bosne s Srbijo. V nji je tudi govora o atentatu Bogdana Cerajevića na prejšnjega deželnega šefa. Tudi se v tej brošuri ščeva in vspodbuja v posnemanje srbska mladina.

Tu vslikane obtoženec Princip: Zivio Cerajević! Senat mu podeli radi tega vslikane ukor. Sicer se pa obtoženec Princip, Čabrinović in Grabež ponašajo izzivalno.

Grabež predlaga, da se zaslišijo še druge priče in zatrija, da če ne zaslišijo, bo on prevladal senat. Saj se mu ne more zgoditi več, nego da ga obsodijo v dvajsetletno ječo.

nim novim masam sovražnikov in to tako dolgo, da same dobe ojačeni.

Ker sedaj niso več mogoča bočna gibanja sovražnika, da je treba v kratkem pričakovati zanimivih dogodkov. Med Lille in Ostende da bodo zavezniki energično vztrajali, da preprečijo prodiranje Nemcev proti Dunkirchu in napredovali proti Lille, ki da je po nekaterih vesteh že zopet zavzet.

Splošno mnenje v Parizu je, da je splošni položaj na bojišču ugoden. Sodi se, da pride v kakih petih ali šestih dneh do odločitve.

Koliko to mnenje odgovarja dejstvu, pač pokaže najbližja bodočnost.

Domače vesti.

Za ubogo deco slovenskih šol. Na naš poziv, da bi naše rodoljubno občinstvo — osobito matere — poslale nam pomenih oblik za otroke CM šol, dobile smo več prav dobrih in toplih zimskih sukenj, suknjičev, hlač in krilc. Ali potreba je letos silno velika, zato se obračamo še enkrat osobito do rodoljubnih mater s prošnjo, da nam še kaj dokažijo. Če so vaši otroci odrasli in ne morejo več rabiti lanijskih sukenj in oblik, dobro so nam došli, kajti me imamo revčke vsake mere, vsake velikosti. Nič ne de, če je pošito ali zakrpano, samo da je čedno. Hvaležni vam bodo starši, otroci in me, ki imamo vedno več skrbi in več revnih otrok. — Odbor ženske podružnice CMD.

Pogreša se pešec 97. pešpolka 1 stotn. Fran Albreht, od katerega ni od 3. septembra dalje nobenega glasu. Tovariši, ki so ga poznali in jim je kaj znanega o njem, so uljudno naprošeni, da sporočijo njegovi ženi Mariji Albreht, Hotedriča, Kranjsko. — Pogreša se Vorm. 3. gorskega art. reg., topn. bat. št. 5 Fran Korčec. Poslan je bil v Galicijo in od 7. sept. ni več glasu o njem. Kdor bi kaj vedel o njem, je uljudno naprošen, da sporoči to njegovi sestri Mariji Albreht, Hotedriča, Kranjsko.

Pogreša se vojak 97. pešpolka, 12. stotnije, nadomestni rezervnik Anton Milčič iz Zgradba pri Proseku. Zadnjikrat je pisal 14. avgusta iz Budimpešte, vozeč se iz Trsta na severno bojišče. Ker so vsa povzročila za njim brezuspešna, so naprošeni njegovi tovariši, ki vedo kaj o njem, da blagovolijo sporočiti njegovemu svaku Josipu Obad, postajenačelniku v Ajdovščini.

O ranjenih odnosno bolnih vojaki. V pomožno bolnišnico v zavodu »Avstro-amerikane« so bili včeraj sprejeti vojaki 97. pešpolke Erminij Zadnik od 11., Stefan Fyron od 12., Ivan Hiković od 3. in Jurij Ljubčić od 10. stotnije; dalje Jurij Meszaros od 3. stotnije 4. honvedskega pešpolka in Josip Pospisil od 5. stotnije 23. pešpolke. Izpuščenih je pa bilo iz te bolnišnice 20 vojakov, ki so prestali poudelno opazovalno dobo. V pomožno bolnišnico v prostorih nemškega telednega društva »Eintracht« je bil včeraj sprejet črnovojnič Brce, a izpuščen je bil iz te bolnišnice črnovojnič Anton Kozlovčič. — Iz pomožne bolnišnice v prostorih društva »Austria« je bilo včeraj puščenih na dopust do popolnega okrevanja 34 vojakov.

Brezuspešen trud vilmovcev. Ko je mešar Dominik Gallo včeraj jutraj odprl svojo mesnico v ulici Sv. Mihaela št. 28, je takoj zapazil, da so bili v mesnici tekoni noči tatovi, ker je našel vse v neredu. A ko je stopil k blagajni, je zapazil, da je na desni strani razparana skoraj do polovice. Ta luknja v blagajni pa ni bila narejena z navadnim tihim svedrom, temveč s takozvano »svinjsko nogo«. Vendar je pa mož srečen, kajti tatovi so pustili v blagajni ves denar, ki ga je bilo za 7000 kron. Najbrž jih je kdo nehotno preganjal od njih zločinskega dela. Pri takozvani »šanci« na griču Sv. Vida so pozneje našli dva velika kosa mesa, o katerem se sodi, da je bilo ukradeno v Gallovi mesnici.

Umrli so. Prijavljeni dne 21. t. m. na mestnem fizikatu: Vučković Jurij, 60 let, ul. SS. Martiri št. 24; Kumar Emil, 32 let, Rojan št. 224; Pahor Marij, 6 dni, Vrdele št. 980; Verčon Vladimir, 14 let, Vrdele št. 1282.

PODLISTEK

Vihar in tišina.

Preval iz lašine M. C.

Dne 28. novembra sem šla na ladjo. Med potovanjem po morju, o katerem sem si bila ustvarila najpoetičnejši pojmi, sem bila vedno boleha. Vse dame in tudi mnogi drugi pasažirji so trpeli istotako kakor jaz. Misli se je le na to, kaj se more jesti in piti in kako počivati, da se bo kolikor le možno malo trpelo.

Ta neprestana skrb za materialno življenje je dušila v meni vse duševne sposobnosti.

Nikdar nisem ostajala na krovu ob mesečini, da bi občudovala neskončno morje in zvezdami posejani firmament. V očajljivo bolečino smo morali leči pred začetkom prebavljanja; zato sem, čim sem vstala izza mize, hitela v svojo kajuto in sem legla v posteljo.

V Ameriko sem došla slabotna in stisnjena ter oropana vaskega poetičnega navdušenja.

Moral sem takoj v opero, v kateri sem imela nastopiti, k skušnji. No, glas se mi je kmalu opomogel in ko sem nastopila v prvič, sem imela velik uspeh. Ali čisti ljubje v mojem srcu je bilo zamorjeno z ljubeznijo vred. Nisem se menila za slavo, na kateri se ni nikdo veselil z menoj! Tisti resni yankeeji, ki so se mi videli kakor

V počestitve spomina g. Gjura Vučkoviča daruje g. Fani Tetschaner K 20 za vdove in sirote v vojni padlih vojakov. Denar hrani uprava lista.

— V isti namen daruje g. Edvard Horak K 20 za Božičnico.

Po družini Mankočevi v isti namen darovani znesek K 30 je namenjen šentjakovski, ne pa mestni moški podružnici CMD, kakor je bilo objavljeno.

Vesti iz Goriške.

Iz Sežane. Gosp. dr. J. Verčon. c. kr. okrajni zdravnik, se je po 2½ mesecu zopet vrnil na svoje mesto v Sežano. Ker smo bili ves ta čas brez zdravniške pomoči, nam je sedaj zopet ustreženo, da nam ni potreba iskati zdravniške pomoči v Trstu itd.

»Pevsko in glasbeno društvo« v Gorici, podružnica Glasbene Matice v Ljubljani, je sklenilo, da ukljub težavnim razmeram vzdrži, četudi z velikimi žrtvami, svojo glasbeno šolo, ki je pod nadzorstvom visokega c. kr. naučnega ministrstva. Posrečilo se je društvu pridobiti izvrstno učiteljico za glasovir v osebi g. Ljudmille Petranove, ki dospe te dni. Gospica je absolutinja konservatorija v Pragi, izvrstna učiteljica in je že poučevala pri »Glasbeni Matici« v Ljubljani, kjer so jo morali radi vojnih razmer začasno odpustiti; ina od tam najboljšo kvalifikacijo ter že zna prav dobro slovensko. Obračamo se zlasti do starišev, ki želijo preskrbeti svojim otrokom dober pouk v glasbi, da podpirajo društvo s tem, da vpišejo svoje otroke v glasbeno šolo, za kar je še vedno čas. Priglasiti se je v društvenih prostorih v ulici Sv. Iva 7, I.

Komen. (Darovi za volno za naše vojake.) Tudi v občini Tomaževica-Malidol se je nabralo nekaj prispevkov za volno za naše bojevnike. Gospodična učiteljica-voditeljica v Tomaževici, Apolonija Brumen je nabrala vsega skupaj 26 K. Darovali so v Tomaževici: g. Apolonija Brumen K 2.10, p. n. Furlan Ivan 39 vin, Sibelja Leopolda K 1, Ščuka Rozalija 20 v., Sibelja Pavla 20 vin, Mrzek Mihaela 30 vin, Ščuka Ana 40 vin, Mesar Vincenc 40 v., Mrzek M. 40 v., Švara Ivana 30 v., Hervatin Ana 1, Colja Antonija 40 v., Ščuka Andrej 20 v., Lisjak Ana 40 v., Pečenko Alojzija 40 v., Švara Lucija 40 v., Švara Antonija 20 v., Ščuka Amalija 1, Rudež M. 60 v., Petelin Anton 1, Verč Alojz 20 v., Petelin Ida 30 v., Petelin Kristina 1, Grbec Uršula 20 v., Pečenko Franciška 20 v., Lozej Jožefa 20 v., Buda Franciška 40 v., Buda Franciška 40 v., Furlan Alojz 20 vin, Ban elj Jožefa 40 v., Bandelj Ivan 24 vin, Furlan A. 1, Buda Leopold 20 v.

Darovali so v Malemdolu: Kukanja Mar. 20 v., Kovatič J. 70 v., Kukanja Katarina 50 v., Kukanja M. 40 v., Kukanja M. 20 v., Grižnik J. 30 v., Furlan Fr. 24 v., Furlan Ivan 40 v., Jazbec Amalija 40 vin, Kodrič Alojzija 40 vin, Pangos Avgustin 50 vin, Bandelj Andrej 30 v., Pangos Rozalija 80 v., Krašnja Jožefa 30 v., Kodrič Avgustin 40 v., Kukanja Viktorija 40 v., Kukanja Ivan 1, Furlan M. 30 v., Kukanja Edvard 50 vin, Viktorija Kukanja 40 v., Furlan Alojz 42 v., Kukanja J. 60 v. — Hvala nabiralcem in darovalcem! »Hvaležnost poznajo dobri ljudje« piše pesnik Askerc in ti »dobri ljudje« so gotovo naši vojaki — krepki možje.

Zlato za železo. — Ana Peter (2 zlata prstana), N. N. (eno zlato srce, zlato verižico itd.) N. N. (zlato prstan), N. N. (zlato prstan), Margerita Nardini (zlato prstan itd.), Znidaršič A. (zlato prstan), Pierina Nardini (zlato prstan), N. N. (zlato zapestnico), Jos. Krpan (zlato brošo), Fani pl. Brannitzer (zlato prstan), Vukovits (srebrno verižico in dve srebrni zapestnici), Vukovits (zlato prstan etc.) Vilhelmina Gutt (par uhanov), Angelina Culot (srebrn denar), Terezina Culot (par uhanov) Gizela Krick (zlato prstan), Gisela Krick (zlato prstan), Edita Krick (2 srebrna obeska) Stefi Krick (srebrn prstan), Amanda Kuratnik (1 srebrno zapestnico, 2 srebrni broži), Val. Castellani (zlato prstan, srebrno zapestnico in drugo), Bruno Scarek (zlato prstan), Bruno Scarek (srebrno verižico), N. N. (srebrn obroč) N. N. (srebrn obesek), Val. Reichmann (2 srebrna prstana in 3 srebrne predmete), Anuncijata Thomann (srebrno uro in različne

svoje častilce, da razkrijem, ali bi ne mogla kateremu med njimi dati prednost. Izpoznala sem nekega duhovitega moža, ki je mnogo potoval. Bil je lep in je imel očarujoč način govora, ostro dovornost in strasten glas. Bil je pesnik in mi je posvečal svoje lepe verzve v tistem čustvenem realističnem načinu, ki je lasten angleški literaturi. Dvoril mi je na svoj neusiljen način. Dopuščala sem, poglabljala sem se v sentimentalne razgovore in sem si prizadevala, da bi se zaljubila; ali že po malo dneh sem se prepričala, da sem zastoj trčila čas in trud. Ostala sem popolnoma hladna.

Odrekla sem se te nevedne komedije. Pozneje sem razkrila, da me je poet resnično ljubil in da je trpel radi mojega čudnega vedenja. Tedaj sem si očitala, ker sem tako egoistična. Uvidela sem, da nimam nikake pravice, vzbuhati pri drugem čustva, po katerih naj bi merila svoja lastna; da bi laskala kakemu zaupajočemu srcu, ko vendar nisem mogla ljubiti nikogar drugega, nego svojega izgubljenega Welfarda. O, zame velja res metafora bolnega na putiki!

Čutila sem se tako osamljeno, tako brezkrizno in končno. Sklenila sem umreti. Ali hočem, da ne bo nikdo slutil, da sem lastnovoljno šla v smrt.

Če ostane telo tu, ne mirujejo ljudje preje, dokler mu ne iztržejo skrivnosti. Ne prepustim jim svojega telesa! (Dalje.)

srebrne predmete), Milka Maks (zlato verižico in zlato uhan), Trampus (par uhanov in zlato obesek), M. Ballaben (zlato križec, zlato prstan in srebrnino), Ana Fanin (zlato prstan) Ana Fanin (5 srebrnih zapestnic, srebrn denar in obeske), M. Stelkar (zlato prstan, par uhanov in srebrno verižico), Ljudmila Braunizer (zlato uhan, zlato brožo in srebrne predmete), Marij Magnacco (več srebrnih prstanov), Ivana Pittner (zlato prstan), Rudolf Bregenzer (zlato prstan), Ana Buda (2 srebrni zapestnici), Ema Ivančič (2 srebrni zapestnici), Lucija Grando (zlato brožo), Karla Michelazzi (zlato prstan, par zlatih uhanov), Josipina Rizzan (zlato verižico, zlato prstan), Simon Janschekovitsch (par zlatih uhanov, zlato brožo), M. Pavšič (par zlatih uhanov), Pikerle Josipina (različne srebrne malenkosti), Josip Bevčar (zlato prstan), Eliza Zalaudek (različne srebrne in zlato malenkosti), Lujiza Moncaro (zlato prstan), Fani Zei (par zlatih uhanov), Ivana Birs (različne srebrne malenkosti), J. Vinci (srebrno verižico in dve kroni), Hrašt A. (zlato prstan), Lili Gostiša (srebrn prstan, 2 zlata obeska), N. N. (2 srebrna predmeta).

Gospodarstvo.

Predpisi za klanje telet. Vlada je izdala nastopno naredbo: Potreba, da se skrbi za ohranitev in pomnožitev števila živine — do katerega so stavile vojne razmere — izredno velike zahteve — je vlado primorala k izdaji odredbe, ki naj kolikor le možno omeji vse tisto neracionalno klanje prevelikega števila telet. Le zmerno razširjenje sedaj obstoječih sanitetno-policijskih predpisov, ki na sploh ne dovoljujejo klanja telet pod 4 tedni, pač ne bi imelo tolikega uspeha, da bi izdatno omejilo klanje. In ker je nadalje konstatirala starost telet med 4 tedni in 6 meseci zelo težavna, odreja naredba ministrstva za poljedelstvo v sporazumljenju z ministrstvom za notranje stvari in trgovino, da je klanje do dosežene starosti šestih mesecev dovoljeno le proti predložitvi dovoljenja, ki ga je izdal kak oblastveno nameščeni strokovnjaški uradni organ, eventualno občinski predstojnik. Da se ta omejitev svobodnega razpolaganja lastnički živali spravi v soglasje z gospodarskimi potrebami, določa naredba tiste slučaje, v katerih je smeti dati dovoljenje. Takli slučajji so: nesposobnost za rejo vsled pomankljive telesne kakovosti, pomanjkanje prostora ali krme za rejo, tak gospodarski položaj živinorejca, da je prodaja teleta za klanje neizogibno potrebna. Razun tega ni siliti nobenega živinorejca, da bi moral več ko dve tretjini v zadnjih 6 mesecih storjenih telet pridržati za rejo. Klanja v sili, ali pa klanja v ta namen iz inozemstva uvoženih telet so seveda dovoljena. Pa tudi sicer se mora imeti ozira na gotove slučaje, v katerih bi bila prepoved klanja predrta za živinorejca, in ki bi mu morda celo odpravila možnost nadaljnjega svojega obrata. Dovoljenje za klanje se more n. pr. dati tudi tedaj, če je živinorejec brezpogojno navezan na izkupično prodajo teleta. Omenjene izjeme utegnejo zadoščati, da dobi konsum neizogibno potrebne množine telečjega mesa. Na drugi strani pa je morala naredba vzeti v vpoštev, da se bo prebivalstvo, ki mu je pri nas v Avstriji uživanje telečjega mesa tako priljubljeno, kakor morda nikjer drugje, nekoliko omejilo. Opravičeno je pač pričakovanje, da potreba te žrtve za tako važen gospodarski interes, kakršen je ohranitev domačega živinoreja, najde pravega razumevanja. V drugih deželah povzivajo v velikih množinah kostrunovo meso, ki pri nas, žal, ni tako priljubljeno. Mi razpolagamo z velikimi množinami ovac za klanje, katerih prodaja je zvezana s težkimi, ki torej le v malem številu prihajajo na trg. Ako bi se občinstvo odločilo, da bi zahtevalo več ovčjega mesa, potem bi bil tudi dovoz na trg večji. Ukrenile so se že odredbe, da se prične z večjim dovajanjem ovac na trg. Stvar konsumentov in njihovih organizacij bo sedaj, da povspesujejo zavzivanje ovčjega mesa. K temu bi bistveno pripomoglo, ako bi organizacije gospodinj začele širiti kuhinjske recepte za prirejanje ovčjega mesa.

Stokova knjigarna in papirnica sprejme fanta-raznašalca. 1128.

Berlitz School. Odlikovani zavod za podučevanje jezikov. Francosko, hrvatsko slovensko, italijansko, angleško, nemško, rusko, špansko in ogrsko. Podučujejo vseučilišni profesorji. Vsako sredo ob 6 uri zvečer brezplačne konference v francoskem jeziku. Poizkusni pouk brezplačen. Novo ravnateljstvo. Različni pobojski. — Raynatelj. dr. Charles Viellemar, Trst, Corso št. 25, I.

Za informacije in lekcije od 8 jutraj do 9 zvečer.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna česka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

10 % čistega dobička daje Ciril-Metodovi družbi knjigarna GORENJEČ & Co., ulica Caserma št. 16 (zraven kavarnе Commercio).

== MALI OGLASI ==

Meblovana soba zračna, se odda takoj v najem gospodu ali gospici v ulici Commerciala št. 11, III. nadst. 4000

Odda se takoj meblirana soba, na željo tudi hrana. Soba pripravna za gospo v pokoji sli gospodino. Ulica Commerciala št. 9, III. nad, vrata 37. 4003

Gospa (udova), ki je vsled sedanje vojne zelo oškodovana, išče kakoršni-si-bodl službo. Izvrstna spričevala. Ponudbe na Inseratni oddelek Edinosti pod »Udova 4004«. 4004

Trgovski pomočnik galanterijske stroke mora biti deželni jezikov. — Anton Potatzky nasl. Gorica, Raštelj 7. 1124

Odda se takoj seba in hrana 2 mladenci. Ul. Marco Polo št. 3, III. n. 1126

Bellemo Giovanni sešal v Trstu, ul. Ugo Foscolo št. 6, se priporoča cenjenemu občinstvu. 1024

Prodaja se prodajalna jestvin za K 2700. Dnevni inkaso K 90. Risorta 6, I. n. 1128

POZOR!

POZOR!

Velika zaloga

najboljih šiv. strojev „PFAFF“ in drugih vrst strojev in dvokoles. — Lastna delavnica za popravilo šiv. strojev po cenl.

Josip Dekleva & sin

GORICA

ulica Municipio št. 1

All' Albergo di Gomma

FR. OLLANDT, TRST

Via del Ponterosso št. 5.

Specijelna trrdka za gumijevе predmete obveze in potrebščine za potrebo bolnikov.

Nepremotljivi dežni plaščl. — GALOŠE. „TOPOV“, najbolji amerikalanski podpetnikl.

Odlukovana pekarna in sladščičarna

Josip Semolič, Trst

ulica Istituto št. 5

Odlukovana z zlato kolajno in časno diplomom na razstavi v Firenze. Peče se fin in navađen kruh trikrat na dan. Izbera sladčice, vina v steklenicah, prepečenec (bi-cotti) konfekturo itd. Sprejema naročila za poroke in krste ter vsakovrstno pedvo ter postreže tudi na dom. — ZMERNE CENE.

Edina primorska tovarna dvokoles „TRIBUNA“ Gorica, Tržaška ul. 28 prej pivovarna Gorup). Zaloga dvokoles, livarlnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestron. itd.

F. BATJEL

Gorica, Stolna ul. 2-4

Plačuje se na obroke. Cenikl franko.

Trgovina na debelo

Pšénice, pšénične moke, rumene in bele koruzove moke, ovsa, debelih in drobnih otrobov (otrobl) koruze, fižola itd. itd.

Ruggero Gambel, Trst, ulica Pierluigi da Palestrina 2 (vogal ulice Coroneo)

Telefon št. 2403. Brzjavl: „Gakibel-Trst“. Telefon št. 2403.

ZALOGA POHIŠTVA

Giacomo Macerata

se je preselila

v ulico San Giovanni št. 7.

Velika izbora svetlega in temnega pohištva PO NAJZMERNEJŠIH CENAH.

Samo v ulici San Giovanni št. 7. — POSTREŽBA TOČNA.